

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

หลักการสำคัญและเหตุผล

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและ

มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ มีหลักการให้

มีกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมเพื่อเป็น
แม่บทในการจัดทำประมวลจริยธรรมให้กับองค์กรกลาง

บริหารงานบุคคลประเภทต่าง ๆ และหน่วยงานของรัฐ
ที่อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหารได้จัดทำประมวลจริยธรรม

ให้มีความสอดคล้องและมีมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งเป็นไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรค ๓ บัญญัติให้ “รัฐพึงจัดให้มี
มาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็น

หลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่
ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทาง

จริยธรรมที่ได้กำหนดไว้” รวมถึงกำหนดให้มี
กระบวนการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างให้มี
การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรม

สาระสำคัญ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม
พ.ศ. ๒๕๖๒ คือ เจ้าหน้าที่

ของรัฐต้องมีการรักษาจริยธรรมไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน
ทางจริยธรรมตามที่กฎหมายกำหนด และกำหนดหน้าที่

ของกลไกการขับเคลื่อนจริยธรรม ๓ ระดับ เพื่อให้
กระบวนการรักษาจริยธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

หมวดที่ ๑ มาตรฐานทางจริยธรรมและประมวล

จริยธรรม

มาตรา ๕ กำหนดให้ “มาตรฐานทางจริยธรรม” คือ

หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมี

คุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย

๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบ

ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒) ซื่อสัตย์สุจริตมีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
และมี จิตสาธารณะ

๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของ
ทางราชการ

โดยมาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว องค์กรกลาง

บริหารงานบุคคลประเภทต่าง ๆ จะต้อง

นำไปใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรม
และใช้เป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติตน

ในการปฏิบัติงาน การตัดสินใจถูกผิด การปฏิบัติที่
ควรหรือไม่ควรกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งจะทำให้

ประมวล

จริยธรรมที่จัดทำขึ้นมีความสอดคล้องและไม่ต่ำกว่า

มาตรฐานทางจริยธรรมที่กฎหมายกำหนด

หน่วยงานของรัฐอาจจัดทำ “ข้อกำหนดจริยธรรม” ให้
เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่มีลักษณะเฉพาะของ

แต่ละหน่วยงานโดยคำนึงถึงสภาพปัญหาปัจจุบัน

จริยธรรมที่เป็นสากลใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐใน

หน่วยงาน

เพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรม ซึ่งจะเป็นการลดความ
เสี่ยงด้านจริยธรรม และป้องปราม (Deterrence) ไม่ให้

เกิด

การกระทำผิด รวมถึงให้มีการนำพฤติกรรมทางจริยธรรม
ไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคลด้วย เพื่อให้

เจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งหลายเกิดสำนึกถึงซึ่งและเที่ยงธรรม
ในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีเจ้าหน้าที่ของรัฐควรแก่

ความไว้วางใจ และเชื่อมั่นของประชาชน

หากเกิดกรณีที่มีปัญหาว่าองค์กรใดเป็นผู้จัดทำประมวล
จริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในหน่วยงานนั้น ๆ ให้อำนาจ ก.ม.จ. เป็นผู้วินิจฉัย และ
เพื่อให้การจัดทำประมวลจริยธรรมในภาครัฐ

มีมาตรฐานทางจริยธรรมในระดับเดียวกัน กฎหมายจึง
กำหนดเกี่ยวกับการจัดทำประมวลจริยธรรมขององค์กร

กลางบริหารงานบุคคลของศาลหรือองค์กรอัยการ
รวมถึงหน่วยงานธุรการของรัฐสภาและองค์กรอิสระ

โดยให้นำมาตรฐานทางจริยธรรมที่กล่าวมาข้างต้น ไปใช้
ประกอบการพิจารณาจัดทำประมวลจริยธรรมของ

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่กำกับดูแลของหน่วยงานนั้น ๆ
เพื่อให้มีความสอดคล้องและเป็นมาตรฐานเดียวกันใน

ภาครัฐ

หมวด ๒ คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม

มาตรา ๘ กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานทาง

จริยธรรม (ก.ม.จ.) เป็นกลไกระดับชาติ

มีหน้าที่เสนอแนะนโยบายการขับเคลื่อนและส่งเสริม

จริยธรรมภาครัฐ การดำเนินกระบวนการรักษาจริยธรรม

รวมถึงมาตรการที่ใช้บังคับกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐมี

พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนกำกับ ติดตาม

ประเมินผล และรายงานการดำเนินการต่อคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้การขับเคลื่อนมาตรฐานทางจริยธรรมเกิด

ผลสำเร็จอย่าง มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดย ก.ม.จ.

ประกอบด้วย

๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่ง

นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน

กรรมการ จำนวน ๑ คน

๒) ผู้แทนคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนที่ได้รับ

มอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ จำนวน ๑ คน

๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย

จากคณะกรรมการข้าราชการ

พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา คณะกรรมการข้าราชการ

ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการ

ข้าราชการตำรวจ คณะกรรมการมาตรฐานการ

บริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นและสภาทนายความอย่างละ

หนึ่งคน รวม จำนวน ๕ คน

๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็น

กรรมการ จำนวน ๕ คน ให้เลขาธิการ ก.พ. เป็น

กรรมการและเลขานุการให้ เลขาธิการ ก.พ. แต่งตั้ง

ข้าราชการ ในสำนักงาน ก.พ. เป็นผู้ช่วยเลขานุการได้

หมวด ๓ การรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบการรักษาจริยธรรมของ

เจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งในระดับองค์กรกลาง

บริหารงานบุคคลหรือองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวล

จริยธรรม และระดับหน่วยงาน ดังนี้

มาตรา ๑๙ กำหนดกลไกระดับหน่วยงานมีหน้าที่ดำเนิน

กิจกรรมการส่งเสริม สนับสนุน

ให้ความรู้ ฝึกอบรม และพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐใน

หน่วยงานของรัฐ และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มี

ประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างให้มีการปฏิบัติตามประมวล

จริยธรรม และทุกสิ้นปีงบประมาณ ให้มีการจัดทำ

รายงาน ประจำปีผ่านองค1กรกลางบริหารงานบุคคล

หรือองค์กรที่มี หน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมแล้วแต่

กรณี เพื่อประเมินผลในภาพรวมเสนอต่อ ก.ม.จ. และ

เผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบ ซึ่งจะทำให้การดำเนินงาน

มีความเชื่อมโยง สอดคล้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

มาตรา ๒๐ กำหนดกลไกระดับองค์กรกลางบริหารงาน

บุคคล มีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนิน กระบวนการรักษา

จริยธรรม และการประเมินผลการปฏิบัติตามประมวล

จริยธรรม จัดหลักสูตรการฝึกอบรม กำหนดมาตรการจูง

ใจเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีพฤติกรรม

ทางจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี และมาตรการที่ใช้บังคับ

แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐซึ่งมีพฤติกรรมที่

เป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานทาง จริยธรรมหรือไม่ปฏิบัติตาม

ประมวลจริยธรรมเพื่อให้มีการนำพฤติกรรมทาง

จริยธรรมไปใช้ในการบริหารงาน บุคคล และจัดทำสรุป

รายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงานภายใต้การกำกับ

ดูแลเสนอต่อ ก.ม.จ.

พระราชบัญญัติมาตรฐาน

ทางจริยธรรม พ.ศ.

๒๕๖๒

จัดทำโดย

สำนักปลัด อบต.หนองผือ

